

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Kontrol med Korn og Foderstoffer i Københavns Frihavn i Aaret 1903.

Af *James Høyer*, Inspektør.

Kontrollens Virksomhed i 1903 har, som det vil fremgaa af denne Beretning, været noget mindre end foregaaende Aar; men dette er nærmest en Følge af, at Importen af Korn og Foderstoffer, særlig Majs og Bomuldsfrøkager, var større i 1902. Den mindre Import i 1903 foraarsagede, at Prøvetagning blev forlangt i ringere Omfang end i 1902. Den effektive Kontrol af Korn og Foderstoffer er derimod ikke i nævneværdig Grad berørt af nævnte mindre Import.

Med Hensyn til de kontrollerede Varer skal bemærkes:

Majs. Der importeredes af denne Artikel til Frihavnen ca. 114000 Tons imod ca. 130000 Tons i 1902. Af de importerede 114000 Tons var ca. 90000 Tons nordamerikansk Majs; Resten hovedsagelig sydrussisk. Fra Hamburg indførtes lidt La Plata Majs. Kvaliteten har i det Store og Hele været upaaklagelig. Der kontrolleredes og udtoges Prøver af ca. 50800 Tons eller ca. 44 pCt. af Importen imod ca. 78 pCt. i 1902. Men Majsens daarlige Kvalitet i Begyndelsen af 1902 foranledigede, som ovenfor berørt, en betydelig større Prøvetagning, hvilket

er Aarsag til den procentvise store Forskjel mellem 1902 og 1903.

Bomuldsfrøkager. Som antydet i Beretningen forrige Aar, syntes Kagerne af Høsten 1902 at ville fremkomme i sunde Varer i Modsætning til Kagerne af Høst 1901. Denne Formodning viste sig at holde Stik. Derimod var der ikke nogen væsentlig Forskjel paa Kagerne efter disses ydre Udseende; de fremkom mere eller mindre mørke og haarde og det var nærmest en Undtagelse at finde en virkelig godt afskallet og lys Kage. Der blev kontrolleret ca. 27000 Tons, eller foruden hele Importen, som var ca. 24000 Tons imod ca. 59000 Tons foregaaende Aar, endda Kager fra 1902.

Bomuldsfrømel. Heraf er kontrolleret ca. 42000 Centner imod 39000 Centner i 1902 og 6500 Ctr. i 1901. Kvaliteten har efter den ydre Bedømmelse ikke været ringere end i 1902. Farven har gennemgaaende været temmelig mørk, hvilket jo iøvrigt falder godt i Traad med Farven paa Bomuldsfrøkagerne.

Solsikkekager. Kontrollen heraf har omfattet ca. 160500 Ctr. mod ca. 149400 Ctr. i 1902 og ca. 119300 Ctr. i 1901. Hovedparten af Kagerne importeredes fra Sydrusland og Kvaliteten har gennemgaaende været tilfredsstillende. Skimmel er kun bemærket ganske undtagelsesvis.

Hampefrøkager. Har kun været Gjenstand for ringe Import og derfor er ogsaa kun ca. 960 Ctr. passerede Kontrollens Hænder. Der fremkom mest tynde Kager og saavel Kvaliteten som Opbevaringstilstanden var god. De tykke Kager, som tidligere fremkom, synes nu at gaa mere og mere ud, heldigvis; thi som Regel udviste denne Kage mere eller mindre Skimmel inde i selve Kagen og dens Opbevaringsevne var i det Hele taget meget ringe.

Rapskager. Omtrent 17000 Ctr., dels franske, dels sydrussiske Kager ere kontrollerede og samtlige Kager ere fremkomne i god Kondition. Den sædvanlige Ulempe, som hænger ved de sydrussiske Kager og som fremhævedes i Beretningen ifjor, nemlig det store Brud, har fremdeles været tilstede; men hele Kagens Konsistens i Forbindelse med den lange Transport, før Kagerne naa til Konsumenterne, umuliggjør en Forandring heri.

Jordnødkager. Importen af denne Kage var meget mindre sidste Aar end i 1902; medens 1902 udviser en Kontrol af ca. 55000 Ctr., kan 1903 kun møde med ca. 6000 Ctr. Ogsaa denne Kage giver overordentlig mange Stumper og meget Smuld, men er iøvrigt kommen frem i gode, sunde Varer af den saakaldte »haarfri« Kage, som i Virkeligheden ikke er absolut haarfri. Enkeltvis har Kontrollen sporet nogen Surhed, dog ikke i høj Grad.

Palmekager. 1700 Ctr. ere udgaede under Kontrol af den sædvanlige Liverpool-Kvalitet, og af Kokos-, Hørfrø- og Sesamkager nogle Smaapartier, tilsammen ca. 1100 Ctr.

Hvedeklid. Importen af denne Vare, som i 1902 androg mellem 30—40000 Tons, gik i 1903 ned til ca. 19000 Tons, hvoraf er kontrolleret ca. 7300 Tons eller ca. 40 pCt. af Importen. Kliddene vare sydrussiske og engelske.

Foruden de foran anførte Fødestoffer er der desuden kontrolleret diverse andre Artikler, hvilket vil fremgaa af Tabel I og den samlede Fortegnelse.

Majs-Glutenfoder og Majs-Glutenmel. Der er udtaget Prøver af ca. 5500 Ctr. imod ca. 2400 Ctr. forrige Aar, og der er af amerikansk Hvedemel losset ca. 12000 Ctr. under Kontrollens Tilsyn.

Med Hensyn til Kontrol af fremmed Korn skal bemærkes:

Tabel I. Oversigt over kontrollerede Varer

1903	Majs	Amerikansk Hvede	Fremmed Rug	Sortehavs Byg	Amerikanske Bomuldsfrøer	Fremmede Rugklid	Fremmede Hvedeklid	Russiske Solsikke-kager
Januar	4144	»	1166	2251	21661	»	4493	1250
Februar	11643	»	104	459	4600	»	1567	936
Marts	16808	»	525	894	4460	»	322	6103
April	19183	431	2510	1663	2565	»	1988	947
Maj	15459	310	1110	1337	2203	»	1019	515
Juni	6266	660	744	316	395	»	114	2000
Juli	7171	197	2403	2664	1137	10	1421	113
August	8258	»	688	879	493	»	178	124
September . .	2803	16	260	522	1662	»	1279	1997
Oktober	2866	10	218	1273	12823	»	693	838
November . .	4799	45	3401	5944	940	»	967	466
December . . .	2222	416	150	620	1122	10	617	760
Ialt	101622	2085	13279	18822	54061	20	14658	16049

Ialt 229,316,402 Pund

Tabel II. Oversigt over kontrollerede Varer i Aaren

Aar	Majs	Fremmed Hvede	Fremmed Rug	Sortehavs Byg	Amerikansk Hvedemel	Dansk Havre	Amerikanske Bomuldsfrøer	Amerikansk Bomuldsfrø-Mel	Diverse Strømel	Majs-Gluten-Foder & Mel
1896	2982	»	»	»	»	»	230	»	»	»
1897	76410	»	»	4	»	»	495	»	»	»
1898	37060	138	210	1368	»	»	6692	»	»	»
1899	91302	»	24	516	140	»	13783	275	»	»
1900	74628	35	1611	99	»	100	5419	1048	»	»
1901	50323	3225	2594	5586	»	11	46228	653	23	»
1902	201308	5236	15283	7695	»	»	56703	3916	5	240
1903	101622	2085	13279	18822	1210	»	54061	4203	»	546
Ialt	635635	10719	33001	34090	1350	111	183611	10095	28	786

Ialt 1040,419,621 Pund

Aaret 1903 (anført i Tusinde Pund).

Fremmede Rapskager	Russiske Hampefrø-kager	Engelske Palmekager	Franske Jordnød-kager	Diverse Foderkager	Majs-Gluten-Foder	Majs-Gluten-Mel	Fremmed Risafald	Fremmede Maltspirer	Amerikansk Bomuldsfrø-Mel	Hørfrø	Amerikansk Hvedemel
160	8	16	185	»	»	»	»	»	120	»	»
525	2	17	25	4	»	»	»	»	128	»	»
54	11	25	7	»	»	»	»	»	291	»	»
165	»	14	7	»	»	»	4	»	102	»	»
69	1	2	»	»	200	»	4	»	22	»	»
»	»	38	»	»	»	»	»	»	6	»	»
72	»	5	1	»	»	»	»	»	379	»	490
»	55	10	»	»	»	»	»	»	970	»	50
124	»	5	88	10	210	»	»	»	1706	100	39
144	»	15	30	68	50	»	»	10	177	»	200
118	»	7	23	21	»	36	»	»	136	»	340
246	19	17	218	12	40	10	»	»	166	»	91
1677	96	171	584	115	500	46	8	10	4203	100	1210

= 2,293,164 Centner.

896—1903 (begge Aar inclusive) anført i Tusinde Pund.

Fremmede Rugklid	Fremmede Hvedeklid	Russiske Sol-sikkekager	Fremmede Rapskager	Engelske Palmekager	Russiske Hampefrø-kager	Franske Jordnød-kager	Diverse Kager	Fremmede Maltspirer	Fremmed Risafald	Fremmede Vikker	Rapsfrø	Hørfrø
»	»	90	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	62	67	12	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	1257	269	213	61	»	»	»	»	»	»	»	»
»	2784	649	1354	105	»	»	»	»	»	»	»	»
»	3498	4672	1428	112	»	»	»	»	»	10	»	»
»	3426	11939	1427	185	692	»	»	»	»	»	»	»
80	36463	14943	2349	247	971	5491	91	11	35	»	396	2117
20	14658	16049	1677	171	96	584	115	10	8	»	»	100
100	62148	48678	8460	881	1759	6075	206	21	43	10	396	2217

= 10,404,196 Centner.

Hvede fra Amerika. Heraf er kontrolleret ca. 21000 Centner. Der er ikke fundet Løg, saaledes som i Hveden fra Baltimore 1901; se Beretningen dette Aar. Derimod har Hveden, endogsaa ret ofte, været inficeret af Brand, utvivlsomt den saakaldte »Stinkbrand«, som findes nærmere beskrevet i E. Rostrups »Sygdomme hos Landbrugsplanter«, ligesom den overhovedet har været en Del befængt med andre Kornsorter og Ukrudtsfrø.

Rug fra Rusland. Prøvetagning og Kontrol omfatter ca. 133000 Ctr. Kvaliteten har været højst forskjellig, og hvad Renheden angaar, saa staar sydrussisk Rug jo ikke særlig højt. Det samme maa siges om

Byg, ligeledes fra Rusland, hvoraf ca. 188000 Ctr. ere gaaede gennem Kontrollens Hænder, dels ved Prøvetagning, dels ved Kontrol. Af almindelig $\frac{60}{61}$ Kilog. Byg har der været Partier fremme af særlig lav Vægt og i særlig Grad befængt med Ukrudtsfrø, Snavs etc., som har voldt Kontrollen en Del Vanskeligheder. Saadan Byg kan falde meget forskjellig, baade i selve Ladningen og senere paa Pakhusene, saa man saa at sige aldrig véd, hvor man er henne; det er saa godt som umuligt at fremstille paalidelige Gjennemsnitsprøver som Følge af nævnte Uensartethed. En Prøve taget paa Pakhuset, f. Ex. under Læsning af en Banevogn, kan vise kontraktlig Vægt, medens en Prøve, taget af Sækkene efter Vognens Ankomst til Bestemmelsesstedet, kan vise en ganske anden Vægt. Det er selvfølgelig Byggens Urenhed, der her gjør sig gjældende, til lige stor Gene for alle Parter.

Den samlede Kontrol samt Prøvetagning i 1903 har omfattet følgende Varer og Kvantummer:

Majs	101,623,200	Pund,
Hvede, fremmed	2,084,314	—
Rug, do.	13,277,917	—

Byg, fremmed	18,823,683	Pund,
Majs-Gluten-Foder og -Mel	545,819	—
Bomuldsfrøkager, amerikanske ..	54,061,183	—
Bomuldsfrømel, do. ..	4,201,827	—
Solsikkekager	16,048,709	—
Rapskager, fremmede	1,677,194	—
Hampefrøkager, russiske	96,102	—
Palmekager, engelske	170,957	—
Jordnødkager, franske	584,405	—
Sesamkager, fremmede	91,000	—
Kokoskager, do.	10,520	—
Hørfrøkager, do.	10,348	—
Hvedeklid, do.	14,660,760	—
Rugklid do.	20,388	—
Maltspirer, engelske	10,067	—
Risaffald, fremmed	8,172	—
Hvedemel, amerikansk	1,209,837	—
Hørfrø	100,000	—

Tilsammen... 229,316,402 Pund.

Paa Aarets forskellige Maaneder fordele Forretningerne sig saaledes som Tabel I udviser.

I Aarets Løb blev der udfærdiget 8230 Certifikater og Attester; de enkelte Forretningers Antal udgjorde 9566. Regnes Aarets Arbejdsdage til 300, give Tallene henholdsvis 27 og 32 pr. Dag. Uoverensstemmelsen mellem Antallet af Certifikaterne og Attesterne i Forhold til Forretningernes Antal skyldes, at man fra enkelte Sider ikke ønsker Certifikater udstedt.

Angaaende Kontrollens Virksomhed i det Hele taget henvises til Tabel II, som viser Arbejdets tiltagende Omfang fra Begyndelsen til Udgangen af 1903.

Af særlige Begivenheder indenfor 1903 skal her nævnes følgende:

Med Dampskibet »Florida« fra New Orleans ankom i November Maaned nogle Partier Majs, som lossedes til Pakhus, uden at noget særligt bemærkedes. Strax efter Oplægningen expederedes en Del af denne Majs pr. Banevogne til en Provinsby, hvorfra indgik den Meddelelse, at der, efter at Majsen var kommet paa Kværnene, blev fundet Jernbolte, Skruer, Møttriker og Søm deri. Uagtet

denne Majs ikke var kontrolleret ved Afsendelsen, tog Kontrollen dog strax Sagen op og fik sig tilsendt de fundne Gjenstande, som derefter, ledsaget af en Indberetning, bleve sendte videre til »The Section of Foreign Markets, United States Departement of Agricultural«, Washington, hvis Chef, Mr. Frank H. Hitchcock, tog meget energisk Affære i en lignende Anledning i Aaret 1900. Se Beretningen dette Aar. Der er ingen Grund til at tro, at Majsens Forurening af disse for Møller og Kreaturer i højeste Grad farlige Gjenstande kan føres tilbage til Dampskibet eller Pakhuset her. Mest sandsynlig hidrøre disse fra Amerika, fra Lægttere eller Banevogne eller fra en eller anden Elevator, som har været under Reparation og derefter ikke rengjort tilstrækkeligt før den atter er benyttet til Majs. Der er endnu intet Svar indgaaet fra Mr. Hitchcock, men Kontrollen nærer ingen Tvivl om, at Sagen vil blive undersøgt i Amerika og at der fra Mr. Hitchcock's Side vil blive gjort, hvad der overhovedet kan gøres for at den Slags Forureninger kan forhindres.

Kontrollen skal slutte Beretningen med, ligesom de foregaaende Aar, at udtale, at Arbejdet skal blive udført omhyggeligt og samvittighedsfuldt; men noget materielt Ansvar for Uheld, som maatte indsnige sig under Kontrollens ofte meget vanskelige Arbejde, kan ikke paalægges Kontrollen.
